

PLEC DE PRESCRIPCIONS TÈCNiques PER A LA CONTRACTACIÓ DELS SERVEIS RELATIUS A LA REDACCIÓ DELS ESTUDIS PREVIS DE REFORMA DE L'AV. ROMA ENTRE EL C. DE VILADOMAT I EL C. D'ENTENÇA (TRAM 1), AIXÍ COM LA POSSIBLE REDACCIÓ DELS ESTUDIS PREVIS DE REFORMA DE L'AV. ROMA ENTRE EL C. D'ENTEÇA I LA PL. DELS PAÏSOS CATALANS (TRAM 2), ELS AVANTPROJECTES DELS TRAMS 1 I 2, EL PROJECTE EXECUTIU DE L'AV. ROMA ENTRE EL C. DE VILADOMAT I EL C. DE CALÀBRIA (TRAM 1.1) I ENTRE EL C. DE CALÀBRIA I EL C. D'ENTENÇA (TRAM 1.2), ESTUDIS DE SEGURETAT I SALUT, MEMÒRIA AMBIENTAL I L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA A LA DIRECCIÓ D'OBRA, AL DISTRICTE DE L'EIXAMPLE A BARCELONA.

---

1. INTRODUCCIÓ

Els projectes que promou l'Ajuntament de Barcelona s'han de fonamentar en l'excel·lència del disseny i l'optimització dels recursos econòmics, energètics i materials.

L'excel·lència en el disseny arquitectònic és un paràmetre difícilment quantificable, però l'Ajuntament de Barcelona vetllarà perquè tots els projectes de la ciutat es facin dins un marc en el que es prioritzi a les persones i s'atenguin a valors com: la durabilitat des de la idoneïtat en el manteniment; les solucions constructives racionals i senzilles; la integració amb l'entorn; l'optimització de recursos energètics per assolir un grau desitjable d'autosuficiència; l'adaptabilitat i flexibilitat a possibles canvis; i la incorporació de sistemes tecnològics i de comunicació eficients quan sigui convenient.

2. OBJECTE DEL PLEC

L'objecte del present plec és descriure els treballs i enumerar les matèries que han de ser objecte d'estudi per a la redacció dels **ESTUDIS PREVIS DE REFORMA DE L'AV. ROMA ENTRE EL C. DE VILADOMAT I EL C. D'ENTENÇA (TRAM 1), AIXÍ COM LA POSSIBLE REDACCIÓ DELS ESTUDIS PREVIS DE REFORMA DE L'AV. ROMA ENTRE EL C. D'ENTEÇA I LA PL. DELS PAÏSOS CATALANS (TRAM 2), ELS AVANTPROJECTES DELS TRAMS 1 I 2, EL PROJECTE EXECUTIU DE L'AV. ROMA ENTRE EL C. DE VILADOMAT I EL C. DE CALÀBRIA (TRAM 1.1) I ENTRE EL C. DE CALÀBRIA I EL C. D'ENTENÇA (TRAM 1.2)** i establir les condicions i criteris tècnics que han de servir de base per a la redacció dels mateixos, i concretar els documents a presentar.

3. DIRECCIÓ DELS TREBALLS

La Direcció del Projecte correspon a la Direcció de Transformació i Innovació Urbana de la Gerència de l'Arquitecta en Cap de l'Ajuntament de Barcelona i al Departament Tècnic de Gestió de Projectes de BIMSA, que desenvoluparà una tasca coordinadora i exercirà les següents funcions:

1. Establir els criteris i línies generals de l'actuació.
2. Supervisar el pla de treballs proposat per l'equip redactor.
3. Establir contactes amb administracions, organismes, companyies i empreses, en relació amb el present projecte.
4. Encarregar tots els treballs complementaris necessaris per a la redacció dels treballs objecte d'aquest contracte.
5. Supervisar tècnicament tots els treballs a desenvolupar en aquest projecte.
6. Vetllar pel compliment del contracte en general i pel compliment dels terminis.

Durant el desenvolupament dels treballs, totes les relacions directes de l'Equip redactor amb l'Ajuntament i altres Administracions involucrades, es realitzarà a través de la Direcció del Projecte. Durant aquest procés, es realitzaran un conjunt de reunions que tindran per objecte, entre d'altres, fer el seguiment de l'esmentada redacció així com pactar les possibles solucions proposades amb els diferents agents implicats.

L'adjudicatari serà l'encarregat de realitzar les presentacions del projecte necessàries per a les Associacions de Veïns i altres entitats de la zona, el Districte i Responsables de l'Espai Públic implicats, generant tota la documentació necessària per a donar suport a aquestes presentacions: power points, resums, esquemes, etc, així com exposant el projecte si es requereix la seva assistència a aquestes reunions.

De les reunions de seguiment convocades, així com dels lliuraments parcials dels treballs, se n'aixecaran les corresponents actes, que seran redactades per l'equip redactor i lliurades a la Direcció del Projecte dins dels cinc dies naturals següents a la data de la reunió realitzada.

4. ÀMBIT D'ACTUACIÓ

L'àmbit inclou l'avinguda Roma entre el carrer de Viladomat i plaça dels Països Catalans, així com els àmbits d'estudi del carrer de Mallorca entre els carrers d'Entença i de Rocafort i el carrer de Vilamarí entre el carrer de Provença i l'avinguda Roma, amb una superfície aproximada de 51.865 m².

El cost PEC (IVA exclòs) de tota l'actuació és de 22M € aproximadament.

5. CRITERIS D'INTERVENCIÓ

L'avinguda Roma és un carrer de Barcelona del districte de l'Eixample. Antigament l'avinguda fou anomenada Generalitat i posteriorment Diagonal del Ferrocarril. Pel subsòl de l'avinguda hi transcorre el ferrocarril per on passen els trens de les línies que uneixen l'estació de Sants amb les de Plaça Catalunya o Passeig de Gràcia. A l'inici el ferrocarril hi passava en forma de trinxera cap al carrer d'Aragó per dirigir-se a Passeig

de Gràcia, fins que es va cobrir, juntament amb el carrer d'Aragó. Des de llavors l'avinguda Roma va a passar a ser una via de la xarxa bàsica de la ciutat que responia a les demandes viàries de cada època on l'espai dedicat a la circulació rodada ha estat clarament superior a la destinada al vianant i al verd.

Més recentment, la ciutat ha començat la seva transformació seguint la lògica de l'augment de l'espai destinat al vianant i al verd i reducció de la calçada, i en el cas de l'avinguda Roma, intensificant-la tal com succeeix amb d'altres vies que per raons històriques tenen un traçat independent de la trama de l'Eixample (Pi i Margall, avinguda Mistral, Rondes de Ciutat Vella, carrer de Pere IV, avinguda del Bogatell).

Amb aquest propòsit s'han redactat diferents projectes sempre en la seva globalitat, dels quals es van executar dues parts, una primera entre els carrers d'Aragó i d'Urgell el 2004 i una segona entre els carrers d'Urgell i de Viladomat el 2010 que responien a dos projectes diferents, en els que els requeriments inicials canviaven, sobretot a nivell de l'esquema global viari, però on es va buscar la continuïtat de llenguatge per difuminar la distància entre tots dos projectes i actuacions.

En els darrers anys s'han redactat més avantprojectes del tram restant però per diferents motius no van a arribar a cristal·litzar en cap projecte executiu.

S'adjunta document pdf amb resum gràfic dels antecedents de l'avinguda Roma (AvRoma-Antecedents 2024).

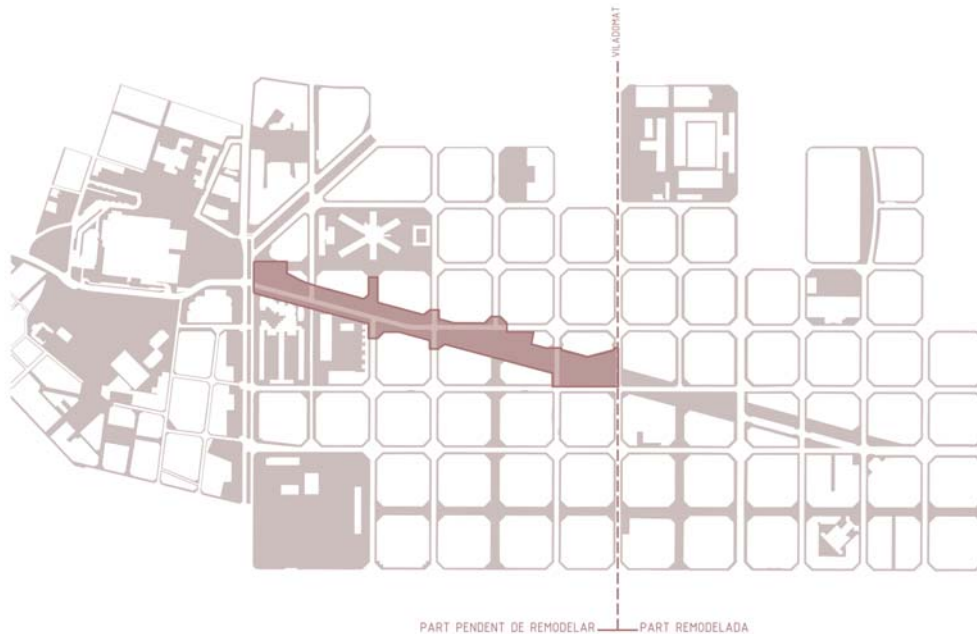
Darrerament, derivada de la certa urgència d'urbanitzar els entorns de l'Edifici Estel actualment en remodelació, de la transformació dels entorns de l'estació de Sants, de la qual l'avinguda Roma ocupa un lloc important, i d'altres projectes menors, ha tornat a sorgir la necessitat de disposar d'un projecte de transformació de la globalitat per poder escometre els parcials que calguin.

Aquest projecte ha de satisfer la transformació del tram restant, tot pensant en l'avinguda Roma com un tot que va des del carrer d'Aragó fins al carrer de Tarragona, incorporant els nous requeriments que se li exigeixen a tot espai urbà de la ciutat i posant atenció en alguns en particular que resumim gràficament en aquest plec i en un altre document gràfic adjunt (veure document .pdf AvRoma-Criteris 2024)

Aquests criteris regiran la redacció dels diferents projectes. Constitueixen una reflexió de punt de partida que en cap cas obliga, i deixem a judici de cada equip concursant si s'escau tenir-les o no en compte. Es detallen a continuació:

A. L'àmbit en transformació

L'àmbit que manca per transformar i és objecte d'aquesta licitació és el comprés entre els carrers de Viladomat i de Tarragona – Plaça dels Països Catalans, corresponent a una mica més del 50% de la via amb origen al carrer d'Aragó.

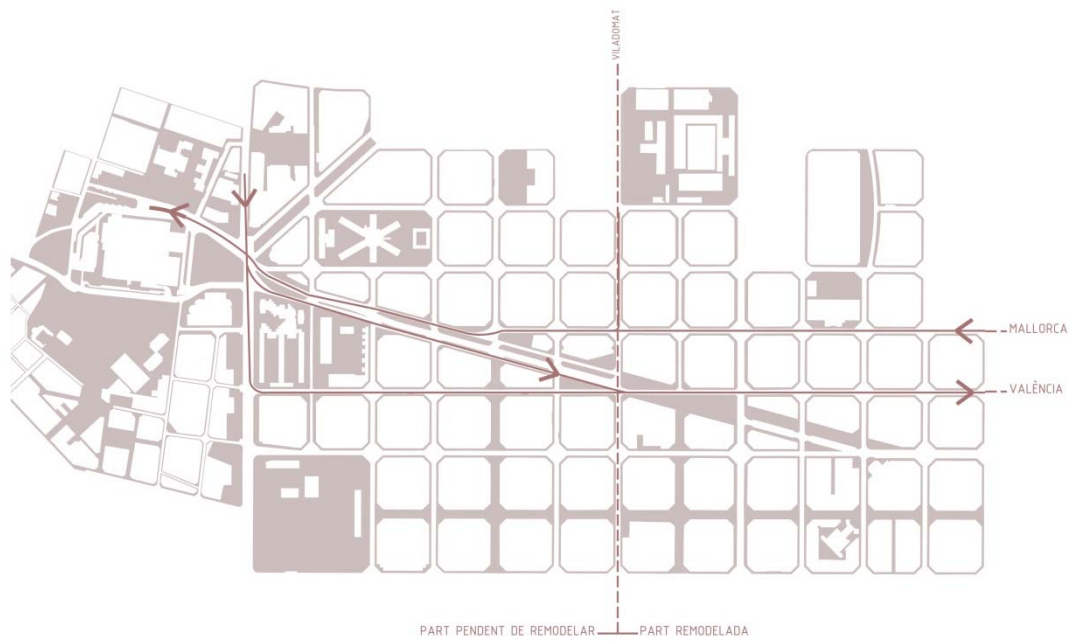

Àmbit d'actuació

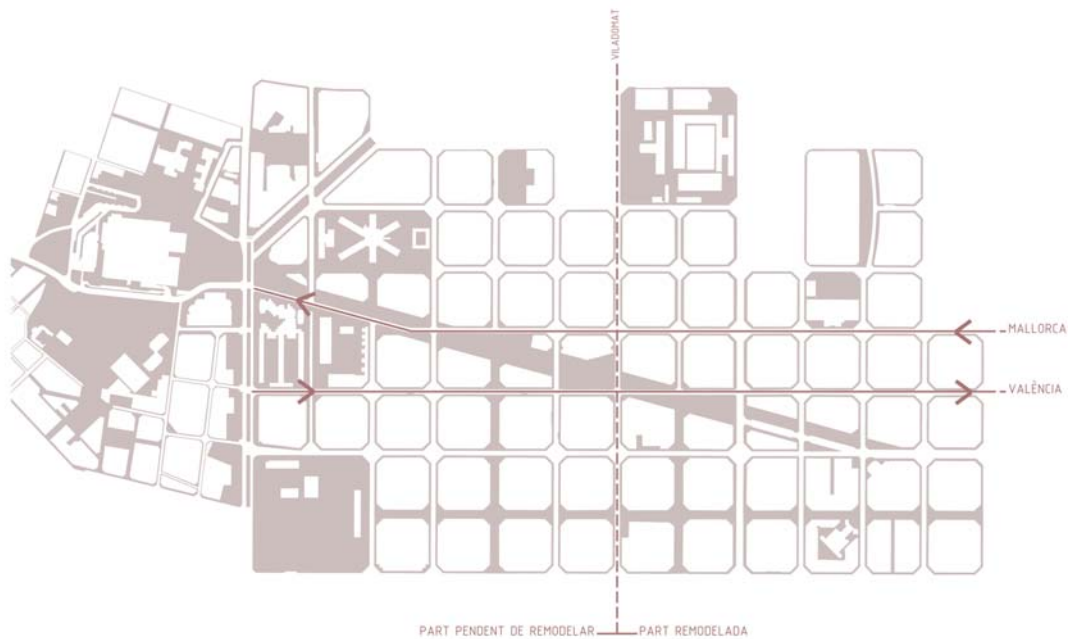
B. La vialitat

La transformació de la vialitat d'aquesta àrea de Barcelona defineix unes noves línies de vorada que a la seva vegada delimiten unes plataformes per vianants amb un guany de superfície considerable.

En el tram comprés entre els carrers de Viladomat i d'Entença és molt clar la dupla València-Mallorca en sentit Besós i Llobregat respectivament, en el que l'avinguda perd qualsevol tipus de requeriment de circulació tret de l'accés a edificis i serveis. Entre els carrers d'Entença i de Tarragona, tot i que la intenció és que l'avinguda Roma esdevingui la continuïtat de Mallorca en només un sentit, cal acabar-ho de treballar i definir conjuntament amb els entorns de l'estació de Sants, carrer de Tarragona i l'avinguda Josep Tarradellas.

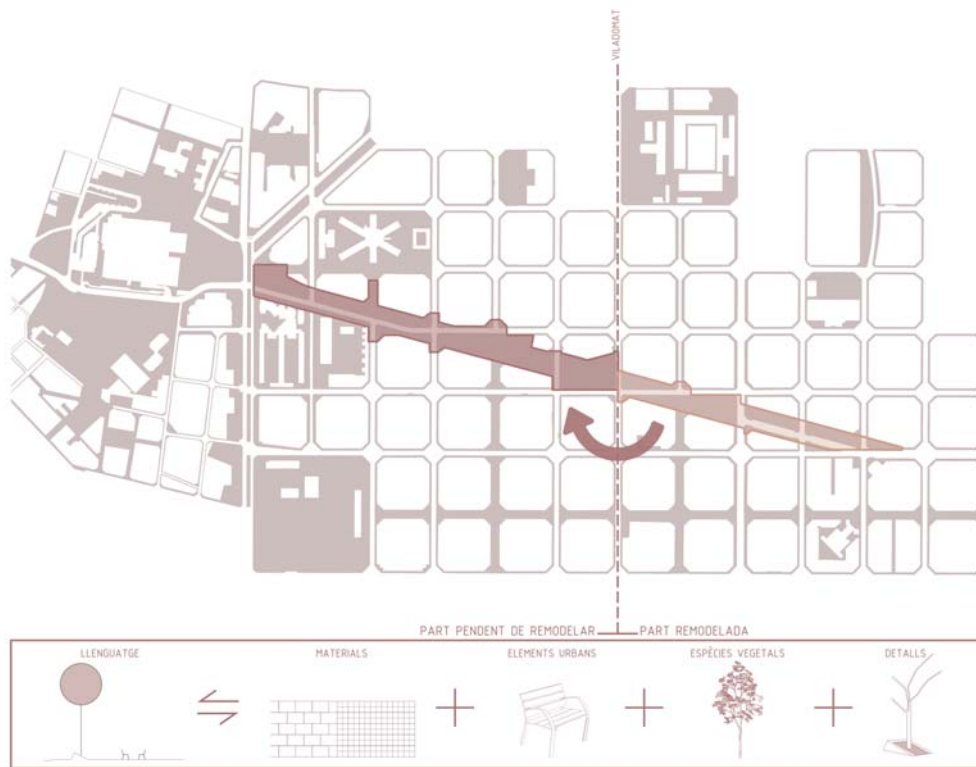
Vialitat actual

Vialitat futura

C. Globalitat

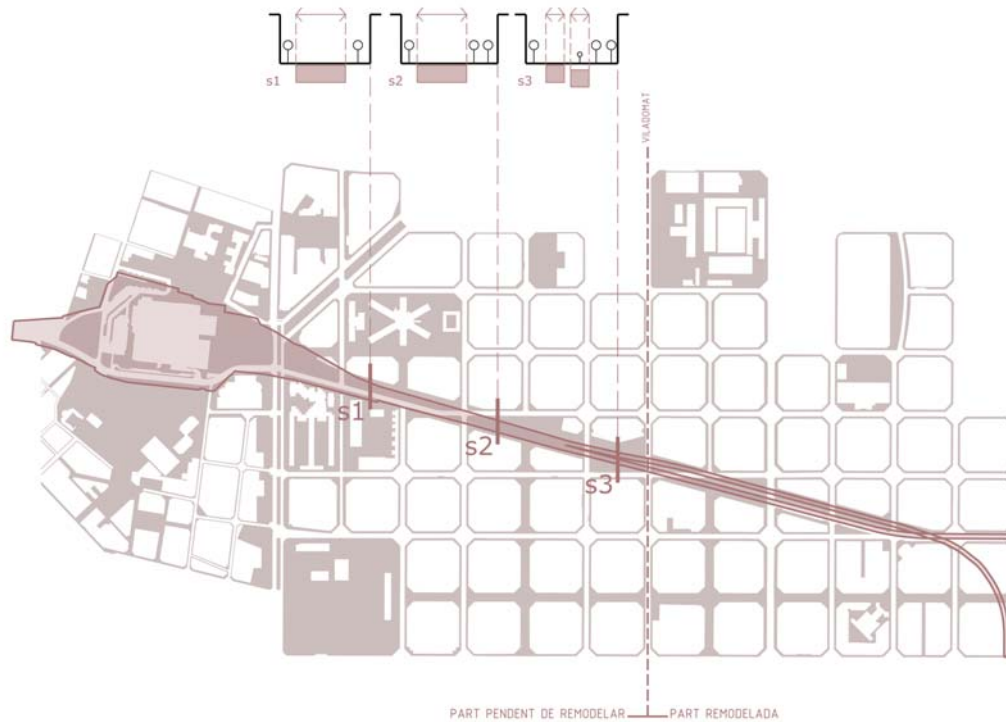
Malgrat es demana transformar la part restant que encara no ha estat objecte de renovació, aquesta s'ha de fer pensant que l'avinguda Roma és un tot, i si bé els temps i requeriments que emmarquen l'actuació d'ara són diferents als de llavors, la solució hauria de buscar certa continuïtat de materials/elements/vegetació mirant de captar l'essència però defugint la mimesi de certs elements que o bé no han funcionat o bé han quedat obsolets.

D. El subsòl

S'ha de parar especial atenció al subsòl. Com ja s'ha dit per sota l'avinguda circula el corredor ferroviari que va a Sants i aquest condicionant s'ha de tenir present a l'hora de trobar una solució per la implementació de la vegetació, ja que en aquells emplaçaments per on discorre la llosa no serà possible plantar arbrat, però si en els laterals, on s'ubicaran preferentment espècies grans com tipuanes o pins.

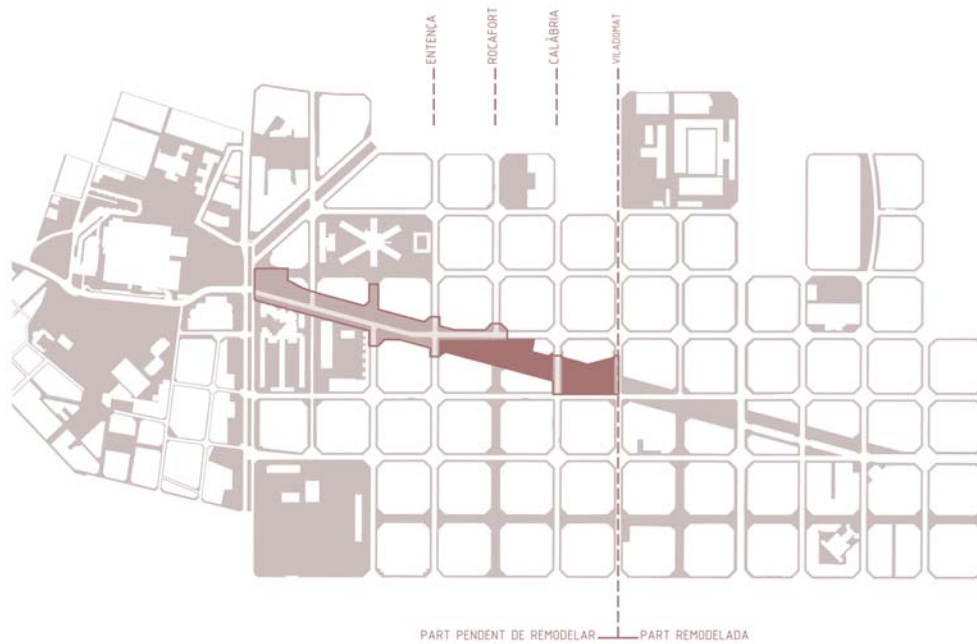
A més, a l'àmbit situat sobre la llosa caldrà pensar un sistema que possibiliti generar zones d'ombra, ja sigui tipus pèrgola o altre.

Seccions típiques àmbit llosa

E. Nous espais de proximitat guanyats

La configuració de la vialitat proporciona al llarg de l'avinguda dos espais clarament més grans en superfície i amb bona proporció com per pensar que aquells espais han de compatibilitzar els seu ús d'avinguda amb d'altres, alhora que han d'incloure algunes demandes programàtiques de la zona com son un espai jugable i un altre per gossos.

Nous espais de proximitat

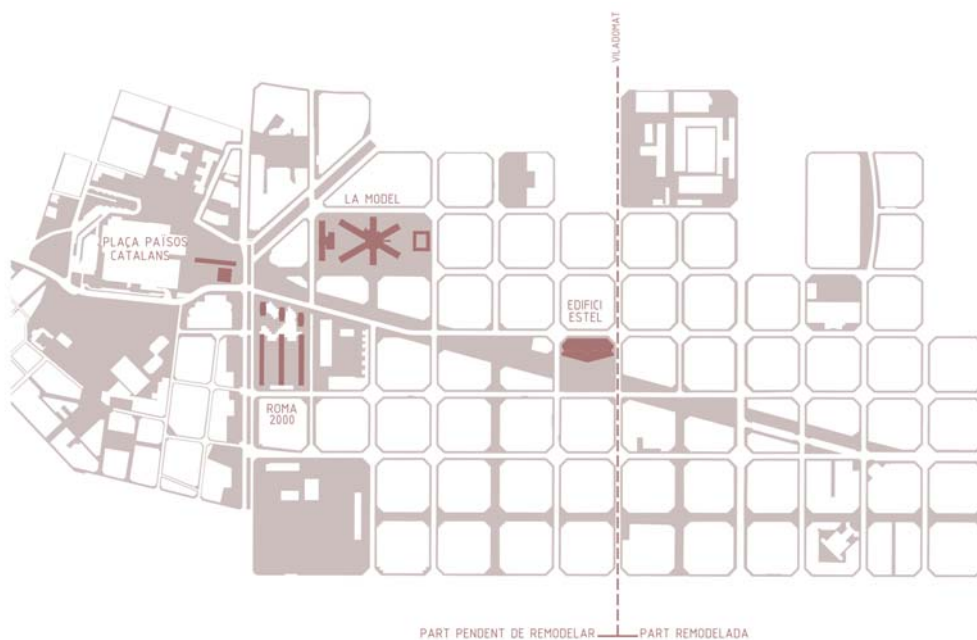

F. Atenció a l'entorn i preexistències

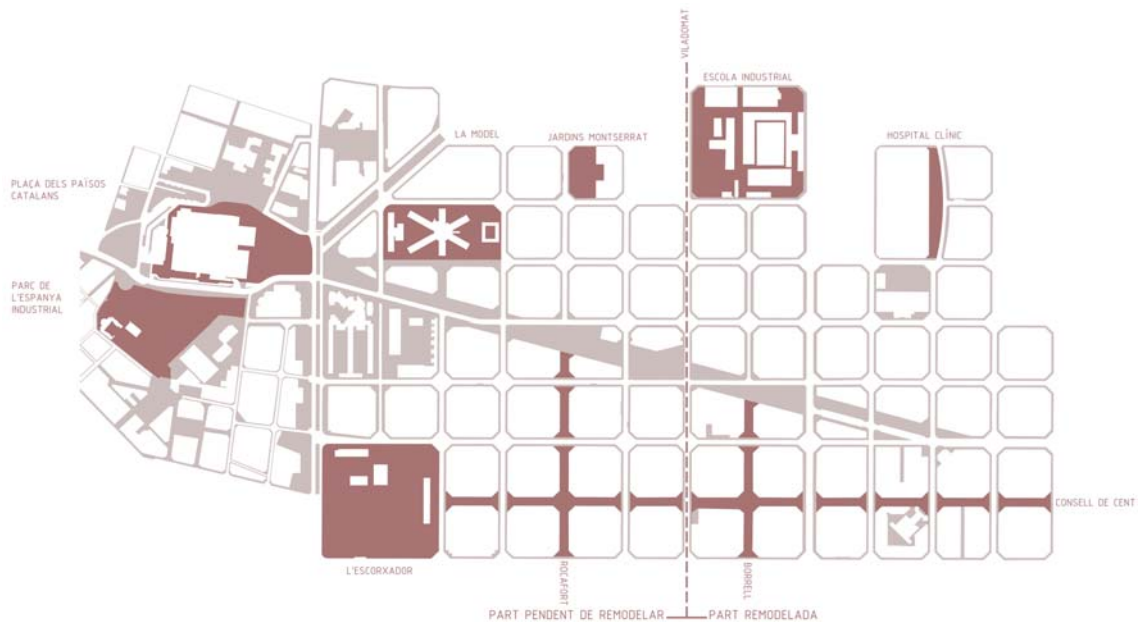
La solució final de l'avinguda també pot o ha d'atendre o inspirar-se en certs condicionants de l'entorn.

Per un costat dels edificis singulars de la vora, com per exemple els dos conjunts de Francesc Mitjans (Roma 2000 i edifici Estel), aquest últim es troba en remodelació, i sobretot els elements volumètrics de la plaça dels Països catalans (pèrgola i pali).

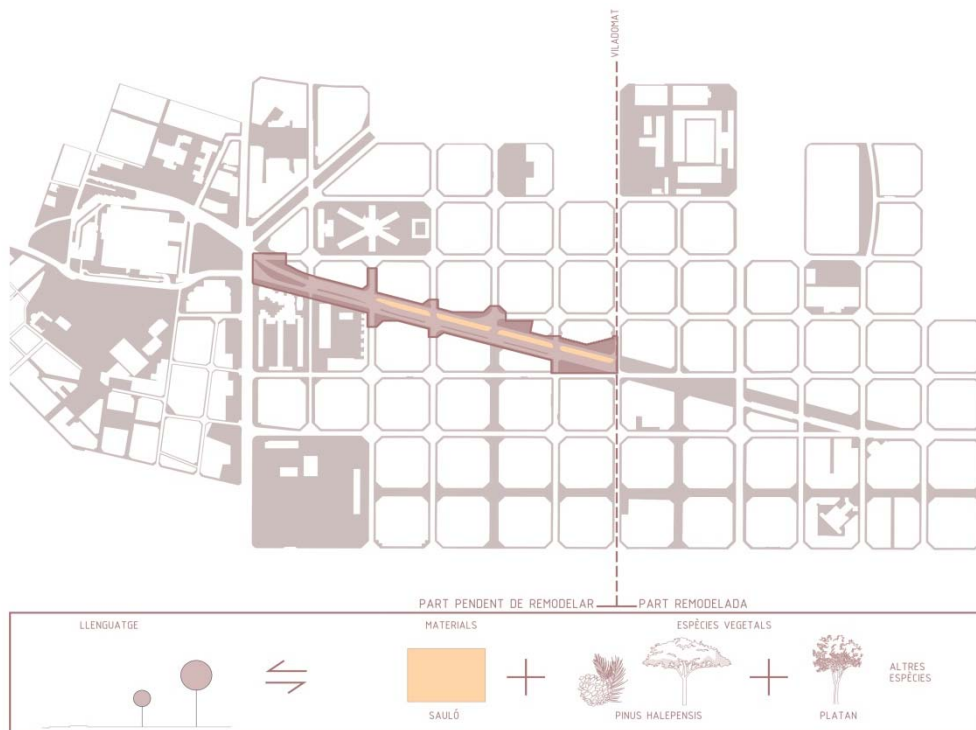

Principals edificis preexistents a l'entorn

Però també d'altres espais públics singulars dels entorns amb els que podria buscar certes sinèrgies, com és el cas dels eixos verds, la transformació dels entorns de Sants, etc.

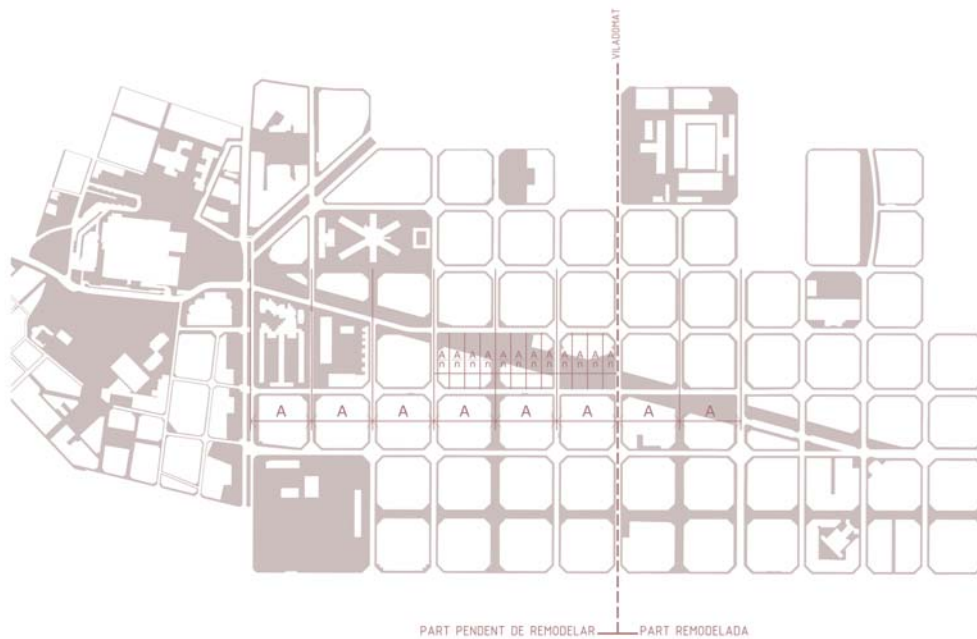

I també tenir en compte certes preexistències que han donat caràcter al lloc com els paviments continus de sauló i alguns arbres característics com són els pins.

G. Modulació

Com a qualsevol intervenció de via gran a l'Eixample és inevitable tenir com a referència la quadrícula i el mòdul com a vara de mesurar i com a referent. Així que encara que no sigui obligatori, la solució final podria tenir cert ritme en referència a aquest mòdul.

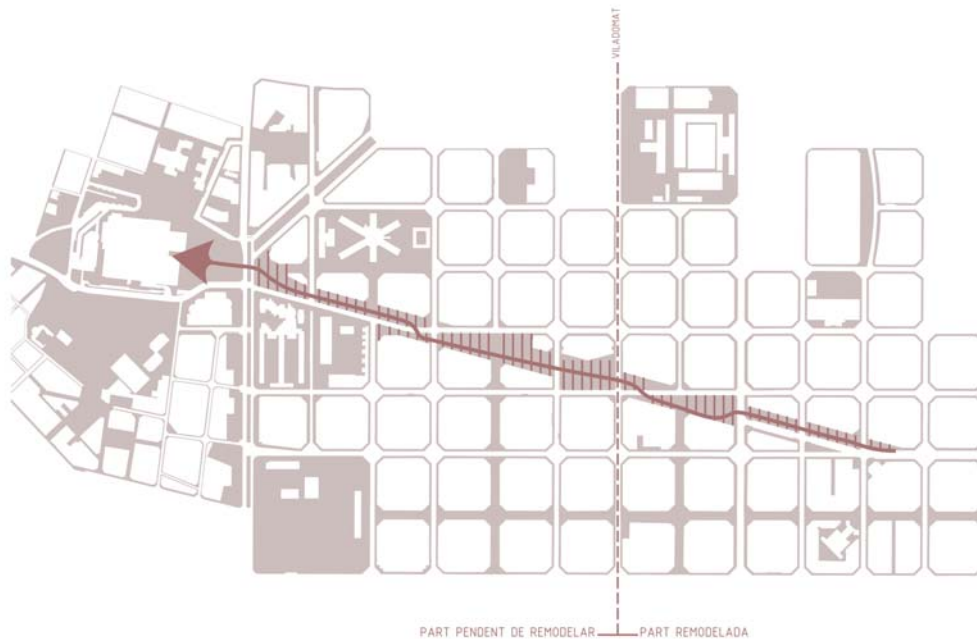

El mòdul Eixample

H. Camí versus espais d'estada

L'amplada de l'avinguda permet combinar dos requeriments bàsics, el de camí a l'estació més dinàmic amb el de la generació zones d'estada més estàtiques.

I. Sostenibilitat i traçabilitat dels material

La materialització del projecte de reforma de l'avinguda Roma ha de proposar materials adequats, sostenibles, reciclats i reciclables sempre que sigui possible, amb el menor impacte ambiental possible.

Cal minimitzar l'impacte que genera tot el seu cicle de vida (extracció, tractament i processament, utilització, oportunitats de reutilització i reciclatge, i en la fase residual, possibilitats d'obtenció d'energia i abocament).

Es proposa, així mateix, optar sempre que sigui possible per elements, mobiliari i materials homologats, ja implantats a la ciutat, que han testat la seva eficàcia i la seva capacitat d'integració a l'espai públic existent, i reduir així la complexitat i apostar per la simplificació.

J. Energia

Tal i com s'indica a la "Instrucció per a la incorporació de l'objectiu de la generació d'energia renovable en les actuacions municipals relacionades amb la redacció de projectes d'obres i d'instruments de planejament urbanístic" cal maximitzar la generació fotovoltaica. Això a l'espai públic i a grans trets implica:

- Incorporació d'estructures i elements de generació a l'espai públic
- Generació a les cobertes d'equipaments i edificacions sobre les que s'actüi.

En aquest cas concret i entenent que:

- Hi ha una transformació de la vialitat en aquesta zona que implica un guany de superfície considerable per a vianant
- Que el subsòl d'aquesta avinguda està densament proveït d'infraestructures i que per tant no sempre té cabuda la plantació del verd i que les solucions que se'n deriven no sempre podran proveir de prou ombreig

I que, a més, amb caràcter general estem en un escenari de canvi climàtic que suposa un increment de temperatura, tant en relació als valors màxims com en el interval de dies de calor, és necessari fer una mirada global que permetin la integració d'elements a via pública tals que alhora assegurin l'ombreig en les zones de pas (zones dinàmiques) i estada per a vianants (zones més estàtiques).

Així doncs cal garantir ombreig en aquestes zones per tal que es pugui fer activitat tot l'any i esdevé especialment sensible les zones on l'arbrat de grans dimensions no tingui cabuda.

Caldrà doncs ja dins l'avantprojecte conceptualitzar aquest tipus de solucions que permetin disposar de solucions integrades i que estiguin integrades dins del llenguatge del conjunt on més endavant, ja en fase de projecte, s'acabin de detallar i tancar aquelles qüestions més tècniques que puguin esdevenir.

K. Requeriments transversals

Com a qualsevol altra transformació de la ciutat serà important atendre certs condicionants transversals que s'han de tenir present, entre d'altres:

- Optar per despavimentar el que es pugui i considerar la utilització de paviments reflectants.

- Adequació de les espècies i arbòries i arbustives a l'entorn, al context de sequera i la seva evolució, a la seva resiliència futura, així com possibilitar l'ús de la xarxa freàtica per al sistema de reg.
- Discurs sobre el cicle de l'aigua, evitar en mesura del possible sobre-elevar el verd . És millor que es situï en espais amb una certa depressió per així afavorir també la recollida d'aigua que permet minimitzar el reg i reduir la descàrrega al clavegueram.
- Estudiar la possibilitat d'instal·lar SUDS.
- Garantir l'accés i els serveis, així com l'accessibilitat dels vehicles de serveis urbans i serveis d'emergències, la càrrega i descàrrega i la recollida de residus.
- Millora de la qualitat ambiental, especialment pel que fa a garantir la qualitat de l'aire juntament amb mesures reductores del soroll.

6. DESCRIPCIÓ DELS TREBALLS A REALITZAR

Serà tasca del projectista desenvolupar la formalització de l'encàrrec, seguint de manera consensuada amb la Direcció del Projecte els criteris i premisses aportats amb la documentació lliurada i durant la redacció del projecte.

Durant la redacció dels Estudis previs i l'Avantprojecte s'estudiaran i es pactaran cadascuna de les actuacions proposades.

ESTUDIS PREVIS I AVANTPROJECTES: per a la redacció dels estudis previs i l'avantprojecte es prendrà com a referència inicial els criteris d'intervenció descrits en el present plec, juntament amb les directrius definides pel Departament de Transformació i Innovació Urbana i Bimsa, que es concretaran durant la reunió de llançament del projecte.

Així mateix serà durant la redacció d'aquest document quan caldrà validar i consensuar aquestes propostes amb els diferents agents implicats.

Aquest document haurà d'incloure la redacció de la Memòria valorada per al reconeixement dels terrenys.

Inicialment es proposa redactar documents independents per a cadascun dels trams descrits a continuació:

- Estudis previs. Tram 1: Viladomat – Entença

Possibles adjudicacions posteriors, en terminis no consecutius:

- Estudis previs. Tram 2: Entença – Plaça dels Països Catalans

- Avantprojecte. Tram 1: Viladomat – Entença
- Avantprojecte. Tram 2: Entença – Plaça dels Països Catalans

PROJECTE EXECUTIU: es redactarà prenent com a base les solucions acordades a la validació de l'avantprojecte.

Inicialment es proposa redactar documents independents per a cadascun dels trams descrits a continuació, com a possibles adjudicacions posteriors, en terminis no consecutius:

- Projecte executiu. Tram 1.1: Viladomat – Calàbria
- Projecte executiu. Tram 1.2: Calàbria - Entença

Durant la redacció del projecte executiu, l'adjudicatari haurà de reunir-se amb tots els Responsables de l'Espai Públic (REPs) que siguin d'aplicació segons llistat proporcionat pel propi Ajuntament, per tal de pactar i acordar les solucions que afecten a la percepció i altres aspectes de l'espai públic. A partir d'aquestes reunions es prepararà una separata per a cadascun dels REPs que s'entregarà juntament amb la maqueta del projecte. Amb aquestes separates cada REP emetrà el seu informe i tots junts conformaran la ITP. Caldrà aplicar en el projecte els condicionants tècnics dels Responsables Municipals i es seguirà els requeriments de la documentació tècnica que es pot trobar a la web del Departament de medi ambient de l'Ajuntament de Barcelona: www.bcn.cat/plecstecnicsespaiurba i clicant sobre l'apartat "documentació per àmbits".

Amb l'entrega de la maqueta del projecte executiu s'hauran de lliurar annexat i degudament complimentat el "*Quadre Natura*". Amb l'entrega del projecte executiu definitiu, els redactors complimentaran degudament el "*Quadre de Mètriques*" per via telemàtica, a l'entorn informàtic de BIM/SA. Es proporcionarà un codi per accedir-hi i s'omplirà directament el formulari, sense perjudici de que calgui incorporar el quadre al projecte en paper. Aquests quadres són necessaris per estudiar diferents indicatius de la ciutat i les obres que s'hi duen a terme.

El projecte haurà de donar compliment a la "Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en projectes d'obres", de l'Ajuntament de Barcelona, publicada al número 14 de la gasetta Municipal de Barcelona, en data 15 de maig de 2015". La instrucció es pot descarregar al següent enllaç: http://www.ajsosteniblebcn.cat/ins_cat_cap_obres_maq_67292.pdf

7. DOCUMENTACIÓ

El lliurament de la documentació en format digital s'adaptarà a les prescripcions establertes en el Manual d'Estructuració Informàtica de BIM/SA. Serà necessari fer constar la identificació del Codi de Projecte PR referenciat a la capçalera del present escrit de forma visible a la portada (en format digital).

Cadascuna de les entregues, contindrà dues carpetes:

- La primera contindrà la informació amb els arxius digitals en format editable (s'inclourà l'arxiu de plometes).
- La segona, els arxiu en pdf sense signar digitalment, separats per cadascun dels documents que conformen el projecte (Memòria, Plànols, Pressupost...) que contingui tots els documents lliurats en paper amb la mateixa estructura i ordre. També s'inclourà un únic document PDF signat, amb el projecte complet.

El projecte executiu contindrà tota la documentació necessària per a que es pugui licitar l'obra.

Un projecte executiu es considera definitiu quan s'ha aprovat definitivament, un cop s'han incorporat totes les modificacions necessàries que es desprenen dels informes parcials i finals favorables, de l'auditoria favorable i de les possibles al·legacions resultat dels tràmits d'aprovació administrativa (exposició pública, etc.).

Barcelona, a data de signatura electrònica

Daniel Alsina i Torra
Director Tècnic Adjunt de Gestió de Projectes
BIMSA | Ajuntament de Barcelona

Ignasi de Moner i de Castellarnau
Director Tècnic de Gestió de Projectes
BIMSA | Ajuntament de Barcelona